ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΟΙ ΘΡΑΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τοῦ κ. Κ. Δ. ΒΑΦΕΙΔΗ Γεν. Γραμματέως Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καβάλας

Φίλε Κε Διευθυντά,

Εἰς τὸν «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΝ» τῆς 28ης καὶ 30ῆς Ν)θρίου εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ ἀσχοληθῆτε μὲ δωρεὰς τῶν Ἀμερικὴ Θρακῶν διὰ τὰ Ὀρφ)φεια καὶ τοὺς παιδικοὺς Σταθμοὺς Ἀλεξ)πόλεως Κομοτινῆς Ξάνθης καὶ Καβάλας καὶ μὲ πολὺ κολακευτικὰ λόγια νὰ ἐξάρετε τὴν πρωτοβουλίαν τῶν συμπολιτῶν σας ποὺ ἔφερον εἰς ἐπαφὴν τὸ Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Θηλέων πόλεώς μας μὲ τὴν ἐν Ἀμερικῇ «Πανθρακικὴν Ἕνωσιν»

Οἱ ἐν τῇ πόλει μας Θράκες ἔχουν πολλὰς ἀποσειώσεις τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος σας διὰ τὴν ὑποδούλωσιν πατρίδος των καὶ σειρὰ συνεχὴς κυρίων ἄρθρων σας διὰ τὴν Ἀνατολ. Θρᾴκην εἰς τὸ παρελθὸν συνδέει καὶ σᾶς μὲ τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς των.

Εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ μᾶς συγκινοῦν παρόμοιαι ἐκδηλώσεις. Τὴν Θρᾴκη μας ἀντικρύζομε καθε πρωὶ, ἀπὸ τὴν Ἐλεύθερη Ἑλλάδα, κατὰ μῆκος τοῦ Ἔβρου καὶ ἡ νοσταλγία μας καὶ ἡ λαχτάρα μας γι' αὐτὴν, πυργουνται καθημερινῶς μέσα μας. Σὲ φυσικὴ συνέχεια μὲ τὴν ἐλεύθερη Πατρίδα μας, κάθε μέρα βρίσκεται σὲ μιὰ κρυφὴ ἀνταπόκρισι μαζὺ μας. Ἐν ἀντιθέσει μὲ ἄλλα μέρη τοῦ ἤδη ἀλυτρώτου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐκτὸς τοῦ Βορείου Ἠπείρου, δικαιολογεῖ κάπως περισσότερο τοὺς ὁραματισμούς μας, ἀπὸ τὶς εὐχές μας.

Εἶναι ἡ Πατρίδα γιὰ τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς Μαλακάσης λέγει:

«Τίποτε ἄλλο ἀπ' τὴν Πατρί[δα]
δόξα κάμμιὰ ἄλλη στὴν κα[ὶ]
φωτιὰ ἱερὴ στὰ σπλάγχν[α]
χτυπᾶ σὰν τὸ σφυρὶ ἡ κερ[δ]
Καὶ μὲ ποιὸ ἁπλὰ λόγια ὁ Δροσίνης:
«Στὴ μακρυνὴ Πατρίδα μου
ἔχει εὐωδιὰ καὶ χάρι
τὸ τσπεινότερο δενδρὶ
τὸ ποιὸ φτωχὸ χορτάρι».

⁂

Τὰ τέκνα τῆς Θρᾴκης καὶ ἀναφέρομαι στὴν σύγχρονη ἐποχὴ, παίρνουν μιὰ ξεχωριστὴ θέσι στὴν Ἑλλάδα.

Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Τσούντας καὶ ὁ Κομνηνούδης, ὁ ποιητὴς Γεώργιος Βιζυηνός, ὁ Ἀρχαιολόγος Σταμούλης (πατὴρ) σοφὸς ὅπως ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἀποκαλέση ἡ Ἱστορία, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος (ἐκ Μαδύτου) ἐξαιρετικὴ ἐκκλησιαστικὴ φυσιογνωμία ὁ Πατριάρχης καὶ Πάπας Ἀλεξανδρείας Χριστόφορος (ἐκ Μαδύτου) ὁ Μητροπολίτης Λονδίνου καὶ πάσης Εὐρώπης Γερμανὸς Στρινόπουλος ἀπὸ τὶς Δελιῶνες Θράκης διεθνὴς ἀνεγνωρισμένος ὁ ὑλόπτης Δημητριάδης ἐκ Στενημάχου μὲ τὸν «Δισκοβόλου» του ποὺ ἀπετέλεσε σταθμὸν εἰς τὴν τέχνην & κοσμεῖ τὸ Κεντρικὸν Πάρκον τῆς Νέας Ὑόρκης οἱ Ἰατροὶ Δοξιάδης (πατὴρ), Φίλιππος Νικολάου ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς Μαρτυρολόγιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ μὲ Ἐθνομάρτυρα τὸν Μητροπολίτη Μελενίκου Κωνσταντῖνον Ἀσημιάδην, (ἐκ Καλλιπόλεως), ἀπὸ ὅτι προχείρως καὶ συντόμως δύναμαι νὰ παραθέσω.

Δέκα πέντε & πλέον Ἱεραρχαι ἐξ Ἀνατολικῆς Θράκης ποιμαίνουν Ἐπαρχίας εἰς τὴν Ἐλεύθερην Ἑλλάδα μὲ δράσιν ἀξιόλογον. Θὰ ἦτο παράλειψις ἐὰν δὲν ἀναφέραμεν δύο ἐξέχοντας Θράκας τὸν Μητροπολίτην Ἡρακλείας Γρηγόριον Καλλιάν, ὁ ὁποῖος ἐτιμήθη μὲ τὰ παράσημα ὅλων τῶν κρατῶν τοῦ Αἵμου τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς Ρωσίας καὶ τὸν κορυφαῖον συγγραφέα Θεολόγον καὶ Φιλόσοφον Μητροπολίτην Διδυμοτείχου Φιλάρετον Βαφείδη, θανόντας μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφήν.

⁂

Ἀκμαῖος ἀκμαιότατος ὁ Ἑλληνισμός της. Φυτώρια Ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως. τὰ Γυμνάσια Φιλιππουπόλεως καὶ Ἀδριανουπόλεως, τὰ Ἀρχιγένεια τῶν Ἐπιβατῶν, διὰ νὰ μὴ ἀναφερθῶ εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, τὸ Ζάππειον, τὸ Ἰωακείμιον, καὶ τὸ Ζωγράφειον τὰ ὁποῖα ἐπίσης ἐλειτούργουν σὲ Θρακικὸν ἔδαφος, διότι Θράκη εἶναι καὶ ἡ Πόλις.

Συλλόγους Φιλεκπαιδευτικούς, Φιλανθρωπικὰς Ὀργανώσεις, Ἀθλητικὰ Σωματεῖα, Βιβλιοθήκας, θὰ συναντήσετε εἰς τὴν Καλλίπολιν, τὴν Ραιδεστόν, τὸ Μυριόφυτον, τὰ Γανόχωρα, τὴν Ἄδρ) πολιν, τὰς 40 Ἐκκλησίας, τὸν Σωτῆρα, τὴν Μακρὰν Γέφυραν, τὸ Δάσος, Μπουργάς, τὴν Ἐρέλην, τὴν Σιληβρίαν, τὴν Ἁγίαλον τὴν Ἀστυρίαν, τὴν Καλλικρά[τ]ειαν, τὴν Ἀνδριανούπολιν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Μοσχονησία, τὴν Μεσημβρία, τὴν Ἀγχίαλον καὶ ἄλλα.

Οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἐπόδειξις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἦσαν ἀκμαῖαι αἱ ἐνεργαίτης [ἐ]πανατολὲς κατὸ τὸ 1920 ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία ὑπερηφάνως ἐκυμάτιζε ὡς τὰ πρόθυρα τῆς Πόλεως Ὑποψηφίου Βουλευτοῦ Ἑλληνεκαὶ [Θ]ράκης μὲ ἀποτέλεσμα παν[τ]ὸς ἐντολὴν τοῦ Ἐλευθέρου Βενιζέλου νὰ ἐπιπλεύσουν [Ἑ]λληνοθαλάσσιοι καὶ Τοῦρκοι, νὰ καταδάσουν καὶ τὰς ἑξ ἕδρας χάρις εἰς τὸ συμπαγὲς Ἑλληνικὸν στοιχεῖον τοῦ Νομοῦ μόνον Ἕλληνες οἱ κ.κ.Μπακάλμπασης, Ἐξηντάρης, Φίλανδρος, Χρυσοβέργης, Τζαννέτος, Σπυρίδης ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς πρῶτοι διετέλεσαν πολλάκις. Ὑπουργοὶ καὶ νὰ ἀποτύχη ὁ Ἑλληνομαθὴς καὶ ἀρκετὰ ὀθωμανοφιλὴς Τοῦρκος ὁπομψήφιος Ρουστὲμ Ἰκυλὶζ Χουσεΐν.

⁂

Ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω καὶ ἕνα ἄλλο παράδειγμα. Εἰς τὴν Χερσόνησον τῆς Καλλιπόλεως, κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐγκατεστάθησαν μόνον πολιτικαὶ ἀρχαί. Τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν εἶχον οἱ Σύμμαχοι καὶ συγκεκριμένως οἱ Γάλλοι. Ὁ τότε Γάλλος Συν)χης Φρούραρχος, δὲν διέκειτο φιλικῶς πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἡ Στρατιὰ Θράκης (Ἀντ)ὸς κ. Ζυμπρακάκης) ἐκάλει ὑπὸ τὰ ὅπλα τοὺς Θράκας. Εἰς τὴν Καλλίπολιν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐπιστράτευσις. Οἱ στρατεύσιμοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄνω τῶν 300, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Γάλλον Φρούραρχον καὶ ἐδήλωσαν ὅτι καταστάσονται ὡς ἐθελονταὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν.

Ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς δὲν ἠδύνατο νὰ φέρῃ πλέον ἀντιρρήσεις καὶ τὴν ἐπομένην ἐπὶ τοῦ ὑπὸ Ρωσικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ζάρα» ἐ[κ]

Ταχυδρόμος Καβάλας
10/12/48

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Οἱ Θρᾶκες στὴν Ἀμερικὴ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)

του. Ἱερεὺς ἄριστος, παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος ἐκ τῶν ὀλίγων, πολιτικὸς ὀξύνους, ἐχειρίσθη κυρίως αὐτὸς ὅλα τὰ ζητήματα τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου καὶ πρὸς τὰς **Τουρκικὰς ἀρχάς,** τὰ Πατριαρχεῖα, καὶ τὰς Συμμαχικάς, κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς τῆς Πατρίδος μας.

⁂

Ἀπὸ τοὺς 300 αὐτοὺς στρατιώτας, συμμαθητας, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς τριάκοντα ἔπεσαν στὴν Μικρὰ Ἀσία, καὶ τὰ ἱερὰ τῶν κόκκαλα, λευκαίνουν τὰ πρὸ τῆς Ἁγ κυρας ὑψίπεδα. Ἕνας ἀπ αὐτοὺς γιὸς ταπεινοῦ ὑδροχρωματιστοῦ, ὁ Νίκος Σπιντζούγλου ἔπεσε ἡρωϊκὰ στὴ μάχη τοῦ Οὐτς Σαραϊ, ἀφοῦ μὲ τὸν ἀφάνταστο ἡρωϊσμό του, ἔσωσε τὴν Σημαία τοῦ 14ου Συνταγματος πολεμώντας σὰν ἡμίθεος δίπλα στὸ ἡρωϊκό του Συν)χη Γιάννη Ζίρα(ὁ κουφός.) Συγκεκινημένος ὁ Δήμαρχος Καλλιπόλεως παρέδιδε στὴν οἰκογένειά του,ἐπιστολὴν τοῦ Συν)τάρχου του, ἡμερησίαν διαταγὴν τοῦ Συν)τος, καὶ τὸν πολεμικὸν Σταυρὸν ποῦ του ἀπενεμήθη.

⁂

Αὐτὸν τὸν Ἑλληνισμόν, τὰς παραδόσεις, τὸν παλμόν, τὴν Ἱστορίαν του προσπαθοῦν νὰ διατηρήσουν καὶ ἀπανταχοῦ Θρακικαὶ Ὀργανώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὸ Θρακικὸν Κέντρον μὲ τὰ «Θρακικά του» ὁ Σύλλογος Καλλιπολιτῶν Θρακ. Φοινίξ, Μαδυτίων ὁ «Ἑλλήσποντος», καὶ ὁ ἀκούραστος Ἱστοριοδίφης τῆς Θράκης μας, Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκιμων κ. Π. Παπαχριστοδούλου μὲ ἐξαιρετικὴν συμβολὴν τοῦ ὑπὸ τὴν Δ)σιν του «Ἀρχείου τοῦ Θρακικοῦ καὶ Λαογραφικοῦ Θησαυροῦ» ἐραβείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

⁂

Ἰδιαιτέραν ἀναπτύσουν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δραστηριότητα οἱ Θρᾶκες τῆς Ἀμερικῆς, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐπίτιμον πρόεδρον τῶν Θεφ. Ἐπίσκοπον Νύσσης κ. Γερμανὸν Πολυζωΐδην ἐκλεκτὸν τέκνον τῆς Θράκης καὶ αὐτόν. Αἱ ἐν Ἀμερικῇ Θρακικαὶ Ὀργανώσεις εἶνε αἱ ἑξῆς: Σύλλογος Στραντζαλιωτῶν «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» Ἀληλοβοηθητικὸς Σύλλογος Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας «ὁ Αἶμος» Προοδευτικὸς Σύλλογος «Κων)πολις» καὶ ἄλλαι εἰς Σικάγον καὶ Μόντρεαλ, αἱ ὁποῖαι πρὸς συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν των ἀπεφάσισαν τῷ 1943 τὴν ἵδρυσιν τῆς «Παν Θρακικῆς Ἑνώσεως». Ἱδρυταί της τυγχάνουν κυρίως Θράκες ἀπὸ τὰ Γανόχωρα, τὸ Μηλιό, ὁ Πλαγιάρι—Καλλιπόλεως, Σαράντα Ἐκκλησίας, Σκοπὸν, Ἀγαθούπολιν, Μυριόφυτον. Πρόεδροι διετέλεσαν ὁ διακεκριμένος Δικηγόρος τῆς Νέας Ὑόρκης κ. Καραγκόλας, ὁ δημοσιογράφος κ. Γιάννης Ι. Φίλιος, καὶ ἀπὸ τὸ 1946 ὁ Δρ. Θρασύβουλος Δεδέογλης.

Τὰς προσπαθείας τῆς «Παν-Θρακικῆς Ἑνώσεως» διὰ τὴν συλλογὴν ἐγγράφων πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Θράκης ἐπιτόπιος κ. ἐν Ἀμερικῇ, ἐφωτισμένη ἐκ καλλιτέχνης Σοφία Βέμπο.

Ἡ Παν-Θρακικὴ Ἕνωσις τῆς Ἀμερικῆς, ἀλληλογροφοῦσα μὲ τὴν Δ)νσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου Θηλέων Καβάλας, ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν Ὀρφανοτροφείων τῆς περιφερείας κατατοπισθεῖσα ἀναλόγως, καὶ εἴμεθα βέβαιοι μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν ποῦ ἤρχισε θὰ συνεχίσῃ τὸ ἐνδιαφέρον της διὰ τὰ ὀργανωμένα καὶ ὑπὸ Κρατικὸν Ἔλεγχον εὑρισκόμενα Ἱδρύματα τῆς Θράκης.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μέχρι στιγμῆς δρᾶσις τῶν ἐν Ἀμερικῇ Θρακῶν κ. Δ)τά. καὶ παρακαλῶ νὰ κριθῶ ἐπιεικῶς διότι ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, παρεσύρθην εἰς ἀναμνήσεις καὶ στοχασμοὺς ποὺ κατέλαβαν τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ἐπιστολῆς μου, καίτοι παρέλειψα τὴν Φιλιππούπολιν καὶ τὴν Ἀν. Ρωμυλίαν Θράκην καὶ αὐτὴν διὰ τὴν ὁποίαν χρειάζονται ἀρκεταὶ σελίδες καὶ θὰ τὸ πράξω καὶ τοῦτο εὐχαρίστως ὅταν αἱ στῆλαι σας τὸ ἐπιτρέψουν.

Μετὰ τιμῆς
ΚΥΡ. ΔΗΜ. ΒΑΦΕΙΔΗΣ

Ὁ Χειρουργὸς
ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΜΑΡΙΝΟΣ
Δέχεται ἐν τῇ παλαιᾷ κατοικία του (Κλινικὴ) ὁδὸς Ἑλλην. Δημοκρατίας 85 καθ' ἑκάστην. Τηλ. 5—41
Ἀκτῖνες Χ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ
Χειροῦργος Ὀδοντίατρος
Πτυχ. Ἐθν. Πανεπιστημίου
Δέχεται 9—1 καὶ 4—7
ὁδὸς Φιλώτα ἀριθ. 4 (Ἐναντι Κινημ)φου «Ἀττικὸν»

Εἰδικὸς ἰατρὸς
Δερματικῶν & Ἀφροδισίων Νοσημάτων
Γ.Χ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Ἀμύντα 10, ἐναντι Πλατείας Ἐλευθερίας Τηλ. 2—46

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ